

NOTAT

Resume af og kommentarer til hørings svar til L 87:
Forslag til lov om ændring af lov om Udbetaling Danmark (Udsøgning af målgrupper til brug for rådgivning om aldersforsikring, aldersopsparing eller supplerende engangssum i obligatoriske arbejdsmarkedspensioner)

12. november 2018

J.nr. 2018-6946

SYD
Sre

1. Indledning

Høringsnotatet vedrører forslag til lov om ændring af lov om Udbetaling Danmark (Udsøgning af målgrupper til brug for rådgivning om aldersforsikring, aldersopsparing eller supplerende engangssum i obligatoriske arbejdsmarkedspensioner).

Lovforslaget blev sendt i eksternt høring den 1. november 2018 med høringsfrist den 8. november 2018 kl. 12.00.

Lovforslaget har været til høring hos følgende myndigheder, organisationer m.v.:
Advokatrådet, Advokatsamfundet, Akademikerne, Ankestyrelsen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsgiverforeninger, ASE, ATP, BDO, Beskæftigelsesrådet, Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg, Boligselskabernes Landsforening, CEPOS, Cevea, Danmarks Lejerforeninger, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Investor Relations Forening – DIRF, Dansk Kreditråd, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske A-kasser, Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Revisorer, Danske Seniorer, Datatilsynet, Den Danske Aktuarforening, Den Danske Finansanalytikerforening, Det Centrale Handicapråd, Digitaliseringsstyrelsen, Ejendomsforeningen Danmark, Erhvervsstyrelsen, FDFA – Foreningen af Danske Forsikringsmæglere og ForsikringsAgenturer, Finans Danmark, Finans og Leasing, Finansforbundet, Finanshuset i Fredensborg A/S, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, Folketingets Ombudsmand, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Foreningen af Forretningsførere for Udenlandske Forsikrings selskaber, Foreningen af Interne Revisorer v/ Kim Stormly Hansen, Foreningen af kommunale sociale-, sundheds, og arbejdsmarkedsschefer i Danmark, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Danske Revisorer, Forsikring & Pension, Forsikringsmæglerforeningen v/ Direktør Flemming Kosakewitsch, FSR - danske revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Institut for Menneskerettigheder, Jobrådgivernes brancheforening, Justitia, Jydske Grundejerforeninger, Kommunernes Landsforening (KL), Kommunernes Revision, Kraka, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Landforeningen for førtidspensionister, Landsdækkende banker, Landforeningen af Fleks- og skånejobbere, Landforeningen af nuværende og tidligere psykiatribrugere, Landforeningen SIND, Landsorganisationen i Danmark (LO), Landsstyret i Grønland, Ledernes Hovedorganisation, Ledernes Hovedorganisation, Lejernes Landsorganisation i Danmark, Lokale Pengeinstitutter, Lønmodtagernes Dyrtdsfond (LD), Moderniseringsstyrelsen, Rigsombudet på Færøerne, Rigsrevisionen, Rådet for psykisk sårbare på arbejdsmarkedet, Rådet for Socialt Udsatte,

Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, SAND, SEGES, Statsforvaltningerne, Statsforvaltningsdirektørerne, Udbetaling Danmark, Udviklingshæmmedes Landsforbund, Ungdomsboligrådet, Ældreboligrådet, Ældremobiliseringen og Ældresagen.

Der er modtaget høringsvar fra:

Forbrugerombudsmanden, Digitaliseringsstyrelsen, Moderniseringsstyrelsen, Statsforvaltningen, 3F, Ankestyrelsen, Danske A-kasser, Erhvervsstyrelsen, SAND – De Hjemløses Landsorganisation, Rådet for Psykisk Sårbare på Arbejdsmarkedet, Folketingets Ombudsmand, Rigsrevisionen, Danske Seniorer, DA, Forsikring & Pension, LO, Ældre Sagen, Finans Danmark, Finanshuset i Fredensborg A/S, Datatilsynet, Institut for Menneskerettigheder og Udbetaling Danmark.

De modtagne høringsvar vedlægges.

Følgende har ikke haft bemærkninger til lovforslaget:

Forbrugerombudsmanden, Digitaliseringsstyrelsen, Statsforvaltningen, 3F, Ankestyrelsen, Danske A-kasser, Erhvervsstyrelsen, SAND – De Hjemløses Landsorganisation, Det danske mangfoldigheds Charter, Folketingets Ombudsmand, Rigsrevisionen, DA, Forsikring & Pension, LO, Udbetaling Danmark og Moderniseringsstyrelsen.

Bemærkningerne fra Finans Danmark har givet anledning til, at Skatteministeriet vil foreslå en lovændring mellem 1. og 2. behandlingen af lovforslaget.

Datatilsynets høringsvar og dele af Institut for Menneskerettigheders høringsvar vil blive håndteret i et selvstændigt høringsnotat, som eftersendes forud for førstebehandlingen af L 87.

2. Generelle bemærkninger til lovforslaget

Institut for Menneskerettigheder finder den korte høringsfrist problematisk. Institutet henviser til Justitsministeriets vejledning af 2018 om lov kvalitet, hvor det fremgår, at i tilfælde, hvor et forslag ikke sendes i høring eller først sendes i høring umiddelbart inden eller samtidig med fremsættelsen, bør ministeren oplyse dette i fremsættelsestalen. Institutet bemærker, at dette ikke er sket ved fremsættelsen af nærværende lovudkast.

Danske Seniorer anser lovforslaget som et forsøg på at give de nye regler om aldersopsparing en chance for at blive anvendt. Det anføres at pensionskunderne vil få gavn af forslaget. Det findes betænkeligt, at reglerne om aldersopsparing er så komplicerede at det forudsætter ekspertvejledning. Derfor mener Danske Seniorer samlet set, at lovforslaget vil være til gavn for kommende pensionister.

LO, DA og Forsikring & Pension anfører i et fælles høringsvar, at de hilser forslaget velkomment, da der er taget væsentlige skridt til at løse samspilsproblemet med den målrettede aldersopsparing og ekstra pensionsfradrag. Samtidigt bemærkes det, at aldersopsparing er et kompliceret produkt. LO, DA og Forsikring & Pension er derfor glade for, at lovforslaget gør det muligt for pensionselskaberne at få oplys-

ninger på et meget overordnet niveau om tilstedeværelsen af visse overførselsindkomster hos pensionsindbetaleren eller dennes husstand.

Ældre Sagen har noteret sig, at lovforslaget er en direkte konsekvens af den ekstremt komplicerede model, regeringen har valgt til løsning af samspilsproblemet. Ældre Sagen finder det under de givne omstændigheder med de eksisterende skatteregler mv. der skal løse samspilsproblemerne nødvendigt at yde målrettet rådgivning.

Ældre Sagen finder det problematisk, at skattelovgivningen er kompliceret og kommer med forslag til to yderligere betingelser, der skal være opfyldt for, at aldersopsparingen kan fungere optimalt. Ældresagen ønsker, at det skal være ulovligt, at gøre aldersopsparing til en ikke-valgfri del af en obligatorisk pensionsordning. Derudover foreslås det, at pensionsinstitutter skal have pligt til at indeholde acontoskat.

Finans Danmark påpeger, at det skattemæssigt ikke er tilladt at ændre på fordelingen af allerede foretagne pensionsindbetalinger mellem forskellige pensionstyper (fx aldersopsparing og ratepension eller livrente). Der er således ikke hjemmel til korrektion af allerede foretagne pensionsindbetalinger før lovens ikrafttrædelse. Finans Danmark kritiserer derfor den stærkt forcerede lovgivningsproces, da det forekommer unødvendigt.

Finanshuset i Fredensborg anfører, at det er vanskeligt at se, hvorfor der skal etableres en it-løsning til fordel for pensionsinstitutterne, når de ønskede oplysninger burde kunne indhentes uden at etablere en sådan it-løsning. Finanshuset foreslår tre alternative modeller, som vurderes at være mindre omkostningskrævende til indsamling af oplysninger, hvor Udbetaling Danmark fx indhenter oplysninger fra SKAT og herefter kan rette henvendelse til kunden og informere dem om, at de kan søge om rådgivning om betydningen af en aldersopsparing. Finanshuset ønsker derudover, at der uanset den valgte løsning, skal gøres opmærksom på, at denne rådgivning enten kan opnås hos uvildige rådgivere eller hos kundens pensionsinstitut.

Beskæftigelsesministeriets kommentarer:

Det ligger udenfor formålet med lovforslaget at foretage ændringer af skattereglerne og produktet aldersopsparing.

Det primære formål med lovforslaget er at understøtte udbredelsen af aldersopsparing inden for de gældende regler om aldersopsparing og beskatning ved at gøre det muligt for pensionsinstitutter at udsøge kunder, der har brug for målrettet rådgivning som følge af påvirkning af indbetalinger på indkomstaafhængige ydelser.

Det vil fortsat være muligt for pensionsinstitutterne at tage stilling til, hvorvidt aldersopsparinger skal være en integreret del af arbejdsmarkedspensionerne. Lovforslaget understøtter denne mulighed ved at gøre det muligt for pensionsinstitutterne at foretage målrettet rådgivning af de kunder, der vurderes at have risiko for ikke at nyde fordel af at omlægge en del af deres opsparing til aldersopsparing. Det kræver lovhjemmel at gøre aldersopsparing obligatorisk og det fremgår såle-

des allerede af reglerne, at det vil være i strid med lovgivningen, hvis valgfriheden i forhold til valg af aldersopsparing ikke opretholdes i praksis.

For så vidt angår forslaget om at se på andre modeller for udsøgning af de relevante målgrupper vurderes den foreslåede model at være den mest hensigtsmæssige.

Den komprimerede lovgivningsproces, herunder den korte høringsperiode, er begrundet i, at det følger af Aftalen om flere år på arbejdsmarkedet, at der fra 2018 skal opnås en øget anvendelse af aldersopsparing med henblik på håndtering af det såkaldte samspilsproblem i pensionssystemet. Hvis aldersopsparing i videst muligt omfang skal anvendes i arbejdsmarkedspensionerne med virkning for 2018, har pensionselskaberne behov for medio december 2018 at kunne identificere relevante pensionskunder, der har behov for en mere målrettet rådgivning om de nye regler for aldersopsparing. Derfor prioriteres det højt at tilvejebringe den nødvendige dataudviklingshjemmel, således at Udbetaling Danmark forpligtes til at stille de relevante data om borgerne til rådighed for pensionselskabernes individuelle rådgivning – til gavn for den enkelte pensionskunde.

Det er en beklagelig fejl, at denne begrundelse ikke blev adresseret i fremsættelsestalen.

For så vidt angår Finans Danmarks bemærkninger om den manglende hjemmel til korrektion af allerede foretagne pensionsindbetalinger før lovens ikrafttrædelse, har Beskæftigelsesministeriet forelagt spørgsmålet for Skatteministeriet, som vil vurdere behovet for et ændringsforslag, der adresserer spørgsmålet om nødvendig lovhjemmel, således det sikres, at der kan ske overførsel til ratepension eller livrente for så vidt angår indbetalinger, der i 2018 er sket til aldersopsparing.

3. Bemærkninger til lovforslagets enkelte elementer

3.1 Persondataretlige problemstillinger

Danske Seniorer finder det usædvanligt med den udvidede samkøring af persondata.

Ældre Sagen savner oplysninger om det forventede antal personer (cpr-numre), der vil blive udvekslet oplysninger om, ligesom det undrer Ældre Sagen, at der ikke tilføres ressourcer til Datatilsynet til kontrol af ordningen. Ældresagen anfører, at det fremgår af lovforslaget, at en loggerende i forbindelse med nogle af de ydelser, der udløser oplysninger om modtagelse af indkomstafhængige ydelser, kan blive forvekslet med en samlevende. Det betyder, at en loggerende eller udlejer kan blive kontaktet af sit pensionsinstitut med henblik på rådgivning, hvoraf den loggerende kan konkludere, at udlejeren/eller den loggerende modtager visse sociale ydelser.

Finanshuset i Fredensborg anfører, at der med forslaget vil ske samkøring af meget personfølsomme oplysninger og at det ikke bør kunne ske uden at de berørte personer har givet samtykke. Finanshuset anfører videre, at der er indbyggede sikkerhedsmæssige problemer, herunder ikke mindst at risikoen, for at de helbredsmæssige oplysninger kan blive misbrugt, vil være til stede.

Beskæftigelsesministeriets kommentarer:

Lovforslaget fastsætter snævre rammer for brugen af de oplysninger, der bliver resultatet af registersamkøringen, som vurderes at være nødvendig ud fra et samfundsmæssigt hensyn om at kunne understøtte udbredelsen af aldersopsparing, der medvirker til at løse samspilsproblematikken.

Med lovforslaget kan der kun ske samkøring og udveksling af almindelige personoplysninger og fx ikke oplysninger følsomme personoplysninger om helbredsmæssige forhold.

For så vidt angår spørgsmålet om udsøgning af lejere/legerende pågår der et arbejde i Udbetaling Danmark med at finde en teknisk løsning, der vil gøre udsøgningen så præcis som mulig. Problematikken er alene identificeret i forhold til økonomisk fripladstilskud.

Som anført i lovforslagets bemærkninger er det en væsentlig præmis, at pensionsinstitutterne ikke vil få adgang til oplysninger om konkrete ydelser, som kunden eller andre personer modtager, eller andre data. Pensionsinstitutterne får alene besked om, at en person, der i forvejen er kunde hos det pågældende pensionsinstitut, er i målgruppen for rådgivning. Pensionsinstitutterne vil således udelukkende modtage et be- eller afkræftende svar på, om en person, der er kunde i det pågældende pensionsinstitut, er i målgruppen for rådgivning.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at Datatilsynet vil være forpligtet til at foretage kontrol af overholdelsen af databehandlingen i Udbetaling Danmark og pensionselskaberne, der skal overholde de databeskyttelsesretlige regler.

Der henvises derudover til særskilt notat med bemærkninger til høringssvarene fra Institut for Menneskerettigheder og Datatilsynet, der eftersendes hurtigst muligt.

3.2 Ulige konkurrence vilkår

Finans Danmark vurderer og finder det problematisk, at der med lovforslaget gives en lovfæstet komparativ fordel til udbydere af arbejdsmarkedspensioner, som skaber ulige konkurrencevilkår på pensionsmarkedet.

Finans Danmark noterer sig, at pengeinstitutter vil være nødt til at bruge ressourcer på at indhente informationer om offentlige ydelser i dialog med hver enkelt kunde, mens udbydere af obligatoriske arbejdsmarkedspensioner kan få en myndighed som Udbetaling Danmark til at tilvejebringe det grundlag, der skal bruges for at yde rådgivning på samme område.

Finans Danmark finder det endvidere problematisk, at flere formuleringer i lovforslaget giver det klare indtryk, at ”pensionsbranchen” bakker op om lovforslaget og at ”pensionsbranchen” består af ”forsikringselskaber, pensionsinstitutter eller pengeinstitutter m.v.” Pengeinstitutterne er imidlertid ikke enige i forslaget, da det kun omfatter obligatoriske ordninger.

Beskæftigelsesministeriets kommentarer:

Af hensyn til at begrænse mængden af dataudvekslinger er det vurderet at være mest hensigtsmæssigt at målrette den foreslåede it-løsning til udsøgning af kunder,

der er en del af de obligatoriske arbejdsmarkedspensioner. Det har indgået som et væsentligt element i vurderingen, at arbejdstagere, der bliver kunder i et pensionsinstitut som led i et ansættelsesforhold, får en fast pakke af pensionsprodukter, som arbejdsmarkedets parter eller arbejdsgiveren har bestemt, skal indgå i ordningen. I den situation er det særligt vigtigt at få identificeret de pensionskunder, for hvem produkterne i pakken er eller kan blive u hensigtsmæssige.

Det er ligeledes indgået i overvejselen, at de individuelle pensionsordninger mere har karakter af individuelt tilrettelagte ordninger. I sådanne ordninger vælger kunden selv, hvilke pensionsprodukter, der skal indgå i ordningen og vejledning af kunden vil ske i den forbindelse.

Afgrænsningen bygger således på objektive kriterier og er i overensstemmelse med de konkurrenceretlige regler.

Beskæftigelsesministeriet noterer sig, at Finans Danmark oplyser, at pengeinstitutterne ikke er enige i forslaget, som følge af den foretagne begrænsning til obligatoriske arbejdsmarkedspensioner.

4. Øvrige bemærkninger

Ældre Sagen efterlyser en definition af, hvad der i forslaget til § 12 j forstås ved "et pensionsinstitut" og "obligatorisk arbejdsmarkedspension" og opfordrer til at disse begreber defineres klart. Desuden bemærkes det, at det ikke fremgår, om udveksling af oplysninger om modtagelse af sociale ydelse også finder anvendelse i relation til udenlandske pensionsinstitutter.

Beskæftigelsesministeriets kommentarer:

Det fremgår af lovbemærkningerne til forslaget, hvordan pensionsinstitutter og obligatoriske arbejdsmarkedspensioner defineres.

Ved "pensionsinstitutter" i lovforslaget forstås "forsikringselskaber, pensionsinstitutter eller pengeinstitutter m.v., der opretter ordninger, der er omfattet af pensionsbeskatningsloven, jf. bekendtgørelse nr. 1370 af 21. december 2012 om beskatningen af pensionsordninger".

Ved en "obligatorisk arbejdsmarkedspension" forstås "Obligatoriske arbejdsmarkedspensioner omfatter både firmapensioner (frivillige og tvungne) og overenskomstbaserede arbejdsmarkedspensioner.

Efter pensionsbeskatningslovens § 15 C er det muligt for et pensionsinstitut i et andet EU- eller EØS-land (undtagen Liechtenstein) at få typegodkendt en pensionsordning, så det kan udbyde ordningen til danske pensionsopsparere efter samme regler, som gælder for danske pensionsinstitutter. Udvekslingen af oplysninger om modtagelse af sociale ydelser vil således også finde anvendelse i relation til sådanne udenlandske pensionsinstitutter.